

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 —
 Bérmintelen levelek
 csak ismert kezektől fo-
 gadtatnak el.
 Kéziratot nem adhatnak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilvántartásban minden gar-
 mondors díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknel:
 Minden egyes szó után
 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 —
 Kiemelt díszbottók a kör-
 zettel ellátott hirdeté-
 nyekért térmérték szerint
 minden centiméter
 után 3 kr számíttatik.
 —
 Állandó hirdetéseknel
 kedvezmény nyújtatik.
 —
 Hirdetést a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.

14457. sz. *Zemplénavármegye alispánjától.*
 Tudomásvétel és alkalmazkodás végett a
 vmegye közönségével másolatban közöltetik.
 S.-a.-Ujhely, 1887. nov. 21.

Matolai Etele, alispán.

Másolat. 51201. sz. M. kir. belügyminister.
 Körendelet. A vasutak mentén már több ízben
 fordultak elő esetek, hogy gyermekek a sinekre
 köveket raktak vonó-sorompókkal ellátott ut
 átjáróknál, desőt a pályáról őrszertől távolabb
 eső helyen nagyobb méretű köveket a sinek és
 a védő gerendák közé szoritottak, illetve ékeltek.
 miáltal esetleg nagy szerencsétlenség idézhető
 elő. Miatán a kiskorúak által elkövetett ilyenmü
 gyakori és veszélyes cselekmények (pl. vonatok-
 nak kövekkel való megdobálása stb.) lehetőleg
 megelőzendők, és ha megtörténtek, megtorlandók,
 mi bünvádi uton nem történhetik, mert azok az
 1878. évi t. c. 8. §-a értelmében az életkor 12-ik
 évének betöltéséig nem büntethetők s miután az
 1879. évi 40. t. c. 12. §-a értelmében a fentebb
 idézett határozmány folytán 12 évesnél fiatalab-
 bakkal szemben az 1879. évi 40. t. c. III. §-a
 sem alkalmazható a kir. járásbíróóságok által, az
 igazságügyi, valamint a közmunka- és közlekedési
 m. kir. minister urakkal egyetértőleg az alább
 következők rendelkeznek el. Azon szülők, rokonok,
 gyámok, vagy felügyelők, kiknek gondjára bízott
 12 évesnél fiatalabb gyermekek, a vasuti sinekre
 követ raknak, a vasuti átjárók korlátait felnyitják
 vagy beteszik, a vasuti jelzőket megfordítva ál-
 litják a vonatokat kövel dobálják s általában ha-
 sonló cselekményekkel a vasuti közlekedés biz-
 tonságát veszélyeztetik, a kellő felügyelet elmu-
 lasztásával kihágást követnek el s az 1887. évi
 VIII. t. c. 2. §-ában jelzett célokra fordítandó, 2
 fttól 100 fttig terjedhető pénzbüntetéssel, behajt-
 hatlanság esetén 12 órától 10 napig terjedhető
 elzárással fognak büntettetni, a kihágások elbirá-
 lására hivatott közigazgatási fokozatos hatóságok
 által. A vasutak mentén lévő községek lakossága
 évenként legalább 2-szer hirdetésményileg (falrag-
 szokon, vagy dobszóval) figyelmeztetendő az illető
 község előljárósága részéről, hogy az életkor 12-ik

évet még be nem töltött gyermekeiket, gyámolt-
 jaikat, gondozottaikat, vagy felügyeltjeiket a vas-
 uti szerencsétlenségek okozhatásától a fentebbi
 büntetés terhe alatt a legszigorubb házi fegyelem
 gyakorlásával tartsák vissza. Budapest, 1887.
 okt. hó 21. A miniszter helyett: Beniczky s. k.
 államtitkár.

14614. sz. *Zemplénavármegye alispánjától.*

10 járási főszolgabíróinak.

Mandzák Lukács Mihály Velyopolyai lakos
 és ottani községi bíró f. évi szeptember 3-án la-
 kásáról eltávozván, azóta nyomtalanul eltűnt;
 miokból körözését az alatt közölt személy-leírás
 alapján azon felhívással rendeltem el, hogy feltalá-
 lása esetleg egyéb nyomra vezető adatok kipu-
 hatolása esetén azonnal jelentés teendő.

Személyleírás: Neve: Mandzák Lukács Mi-
 hály, születés és lakhelye: Velyopolya, kora: 65
 éves, vallása: róm. kath., állapota: nős, gyerme-
 kes, foglalkozása: földmives, termete: köpecs,
 arca: gömbölyű, piros, orra: vastag, szája: nagy,
 haja: őszbe vegyült, szakála: borotvált, bajusza:
 nyírott, ruházata: e vidéken divó tót ruha, ös-
 mertető jelei: nincsenek.

Kelt S. a.-Ujhely, 1887. november 27.

Matolai Etele, alispán.

901/1344. sz. *Zemplénavármegye közig. bizottságától*

Olvastatott nagytsizt. Kopré Ferenc mint az
 alsó-zempléni ref. egyházmegye esperesének 1887.
 évi október hó 2-án 652. sz. alatt kelt s a me-
 gyei kir. tanfelügyelőhöz intézett megkeresése,
 melyben tudatja, hogy az ismétlő tanoncok okta-
 tása teljesen el van hanyagolva s ez ügyben tett.
 egyházi intézkedések mind siker nélkül maradnak,
 amennyiben sem a szülők, sem a községi előljárók
 ez ügyben tartozó köteleességeit nem teljesíthetik,
 s azon kérelmet terjeszti elő, hogy ezen magyar
 nemzeti népnevelés felvirágoztatása érdekében leg-
 fontosabb ügyben a megyei közigatási bizottság
 a közigatási hatóságok útján a legerélyesebben
 intézkedjen. Ezzel kapcsolatban a megyei kir.
 tanfelügyelő jelenti, hogy az ismétlő tanoncok
 oktatása nem csak az ev. ref. hanem a többi
 hitfelekezetek részéről is, és épen a magyar vi-

dékeken teljesen elvan hanyagolva, épen ezért a
 maga részéről is a legerélyesebb s az egész me-
 gyére kiterjedő intézkedést kér.

Határozat.

A felolvasott jelentésből sajnálattal veszi tu-
 domásul a megyei közig. bizottság, hogy a magyar
 nemzeti népnevelés felvirágoztatására nagy fontos-
 sággal bíró ügy, az ismétlő tanoncok oktatása a
 szülők gondatlansága és községi előljárók hanyag-
 sága következtében fejlődésnek nem indulhat;
 épen ezért felelősség terhe alatt utasítatnak a
 járások főszolgabírói, hagyják meg a járásukban
 levő községi előljáróknak, miszerint az 1876. évi
 szeptember hó 2-án kiadott utasításban előirt kö-
 telességüket pontosan teljesítsék s az 1868. évi
 XXXVIII t. c. 4. §-ában jelzett pénzbírságokat
 az iskolai előljárók által beadot s nem igazolt
 mulasztásokat, még pedig úgy a mindennapi, va-
 lamint az ismétlő iskolások után behajtani egyik
 legfőbb kötelességüknek ismerjék, mit ha tenni
 elmulasztának, első ízben a büntetési pénzeket
 magukon a kötelességüket nem teljesítő előljáró-
 kon (bíró) hajtsák be, a hanyagság ismétlése ese-
 tén pedig ellenök a fegyelmi eljárást indítsák meg.

Végül utasítatnak a járások főszolgabírói,
 miszerint az ily büntetési pénzek nyilvántartás
 végett elszámolás kötelezettsége mellett minden-
 kor a kir. tanfelügyelőhöz terjesztessenek be.
 Megjegyzendő azonban, hogy ezen büntetés pénzek
 csak is az érdekelt iskolák szükségletére lesznek
 fordítandók.

Ezen határozat további intézkedés és tudó-
 más vétel végett valamennyi járási főszolgabíróinak
 az illető felekezeti hatóságoknak s a megyei kir.
 tanfelügyelőnek kiadatni rendeltetik, tudomásukra
 adván egyszersmind az illető felekezeti hatósá-
 goknak s iskola előljáróknak azt is, hogy a köte-
 lességüket nem teljesítő előljárók elleni panasz-
 ukat további intézkedhetés céljából a kir. tanfel-
 ügyelőhöz adják be.

Kelt S. a.-Ujhelyben, Zemplén vármegye köz-
 igazgatási bizottságának 1887. évi október hó
 13-án tartott üléséből.

Molnár István,
 főispán.

TÁRCA.

A rómaiak befolyása az emberiség művelődésére.

—Írta s a zemplénavárm. orvos-gyógysz. egyesületnek nov.
 13-iki népszerű tudományos estjén felolvasta —

Gf. Mailáth József.

(Folyt. és vége.)

Könyvtárakat irtak már össze a római jog
 méltóságáról és sokat fognak még gondolkozni és
 írni a római jog különböző phasisairól s nekem
 is hosszasan kellene még értekezniem, ha csak
 megközelítőleg is óhajtanám nagyszabásu jogi és
 politikai eredményeiket taglalni, a mitől azonban
 elvonatkozva, nem marad más hátra, mint e ne-
 hány dióhéjba szoritott szó után az *irodalom terén*
 kifejtett munkásságukról is röviden megemlékezni.

Irodalom és befejezés.

Az irodalom terén behizonyította a Tiber
 partján lakó nép, hogy magas színvonal elfogla-
 lására volt hivatva, hogy más népek szent tüzet
 nemcsak megőrizni, hanem azt feléleszteni és mai
 napig ragyogó fényt és jótékony meleget árasztó
 lángra is tudta lobbantani.

Mert ama kiváló tulajdonságai mellett, me-
 lyeket a művészet terén az által tanusított, hogy
 más népek termékeit szerencsés módon átültette,
 a jog terén pedig az által örökölt meg, hogy
 máig elérhetlen mesternek bizonyult, birt az az
 irodalmi működésében is anyai fogékonysággal,
 hogy az idegen alkotás nemes javainak lassan és
 öntudatosan birtokába helyezze magát; birt any-
 nyi étellemmel, hogy átültetésit időszerű és nem-
 zeti bélyeggel ellássa és birt végre anyai kitar-
 tással, hogy szellemi javait másoknak és így az

utóknak üdvére és gyönyörére örökségkép hát-
 rahagyja!

S mi háládatlanok volnánk irántuk, ha nem
 becsülnők kellőleg irodalmi termékeiket, melyek
 többnyire arról tanuskodnak, hogy a szívós és
 erős természetű római elem képes volt az idegen-
 szerüt is széles ölebe felvenni, anélkül hogy ez
 által vele született sajátosságából bármit is elve-
 szítsen.

S habár be kell vallanunk azt, hogy a római
 nép nem rendelkezett a görögök eszményi irá-
 nyával és műértő kezével és így a görög művé-
 szet és irodalom eszményi része és alaki kivitele
 az átültetésnél el is vészett, viszont el kell ismer-
 nünk, hogy a *köszérvényes dolgok* szilárdságban és
 tartósságban okvetlen nyertek a hasznos érzékkel
 bíró rómaiak kezelése és feldolgozása által.

Béketűrő hallgatóim szives figyelmét nem
 feraszthatom mindazok elősorolával, kiket a *római*
classicusok elnevezése alatt ismerünk, s így azt
 sem kísérem meg, hogy remek műveiket szelle-
 müik magas röptü nyilvánulásait, lelki világuk
 gyöngyeit legalább nagyjában ismertessem, annál
 inkább, mert, mielőtt búcsút vennék és eddigi tü-
 relmükért köszönetemet fejezném ki, szándékom
 mai tárgyam kapcsában egy kérdéssel foglalkozni,
 mely egyaránt érdekli a tudós, mint a laikus vilá-
 got... de talán a mamákat is.

Sokat halljuk emlegetni, hogy »felesleges a
 latin nyelv tanulása« — »miért nyaggatják a sze-
 gény fiukat olyasmivel, a minék ők később haszná-
 nat úgy sem veszik« — »hisz ők latinul úgy sem
 fognak beszélni« — »és ha az egyik gazda lesz,
 az abból jövedelmet ugyan nem fog teremteni,
 ha tudja, hogy Virgilius csinálta a Georgicont,
 vagy hogy Horatius azt mondta: beatus ille qui
 procul negotiis sat.« — »vagy ha egy másik ka-

tona lesz, az ugyan nem fogja hasznát venni an-
 nak, hogy Caesar a bellum Gallicum-ot írta sat.«
 — »inkább tanuljanak physikát, történelmet, föld-
 rajzot, francziát sat.«

Volt nekem deák koromban egy okos ma-
 thematika professorom, ki azt mondta nekünk
 egyszer, a midőn egyenletekkel, sinus és cosinu-
 sokkal tractált: »ne gondolják, hogy én ezt önök-
 nek azért mondom, hogy majd az életben egyen-
 leteket tudjanak megfejteni 2 ismeretlennel, vagy
 hogy logaritmussal ébredjenek és hatványozza-
 nak séta közben, hanem azért mondom ezeket,
 hogy combinálni, concludálni, gondolkozni tanul-
 janak, egyszóval hogy eszükkel egy kis gymna-
 stikát üzzek, mert, a mint a test megkivánja a
 maga gyakorlatát, hogy el ne lustuljon, el ne tes-
 pedjen, ép úgy a szellem is!«

És tökéletesen igaza volt az öreg urnak!
 Ha a fiatalság észbeli tehetségét képezni, művelni
 akarjuk, ha azt akarjuk elérni, hogy egészséges,
 igaz és egyenes gondolkodásu férfiak váljanak be-
 lölők, úgy forduljunk csak bizalommal a latin clas-
 sicusok józan és mértékletes tanulmányához, mely
 minket e célunk keresztülvitelében még a mathe-
 sissnél is hathatósabban fog támogatni. Meggyő-
 ződés és nem elragadtatás beszél belőlem, egy
 paedagogiai rendszer, mely előtt meghajolni ta-
 nultam!

Van a classicusoknak is hibájuk, van nekik
 is árnyoldaluk — azt mindannyian jól tudjuk, de
 abban az egyben bizonynyal nem sinlenek, hogy
 ők a józan ész rovására csillogni akarnának.

Lehet, mert hisz többen mondják, hogy rö-
 vid eszűek voltak... no de az tény, hogy a mit
 irtak az világos, határozott és mérsékeltlen egy-
 szerű volt.

Nézzük csak, mint tudtak ők egy gondola-

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

ket és egyéb drágaságokat más tárgyakkal egybe ne csomagoljon. 2. A csomagolásra gyenge lemez papírdobozok használatát mellőzze, mert az ily dobozok szállítás közben a többi küldemények által összenyomtatván, a csomag tartalmát a megromlásától nem óvja meg. 3. Ékszereket, drágaságokat, törékeny, vagy oly tárgyakat, melyek dörzsölés nyomás, vagy átnedvesedés következtében megrongálhatók, faládáscsúba, míg egyéb tárgyakat értékükhöz és a szállítási uthoz képest többszörös és erős csomagoló-papírba, vagy fonákjával kifelé fordított viaszos vászonba, vagy erős gyolcsba kell csomagolni. 4. A címet, lehetőleg nagy betűkkel, a csomag burkolatára kell felírni. Zacsokba zárt küldeményekre, erős lemez papírra, vagy fatáblára írott cím a csomag körülkötözésére, használt zsineggel megerősítve odapeccseltendő úgy, hogy a címtáblát a pecsétek megsértése nélkül ne lehessen eltávolítani. 5. A címzés után a csomagot görcs nélküli zsineggel erősen keresztül kell kötni, ezután az így keresztülkötött csomagra jó minőségű pecsétviaszszal annyi pecsétet kell nyomni, a mennyi arra szükséges, hogy a pecsétek megsértése nélkül a csomag tartalmához férni ne lehessen. Minden a fenti kívánalmaknak meg nem felelőleg csomagolt küldemény felvétele megtagadatik.

(Időjárásunk), mely 14-ére virradólag szibériai jelleget öltött, váratlanul újra sokat engedett erejéből s a csontkéménynyé fagyott rideg talaj ismét barátságosan vonzódik a járókelőkhez.

(Farsangi fecskék.) Két táncmulatság is hirdette egyszerre, közvetlenül egymásután, hogy itt a farsang. Az egyik a s.-a.-ujhelyi izr. szegény gyermekek segélyező egyesület javára folyó hó 14-ikén tartott piknik, a másik a zemplérvármegyei kaszinó által a rákövetkező napon rendezett est. Mindkettő valóban igen kedves fecske volt, akár csak egy igazi fecske, mely a tavaszt hirdette, vidáman, röpkedve jelen meg környezetünkben. A piknik nem volt ez idén oly látogatott, mint tavaly, de egyébként igen jól sikerült, a kaszinó-est nemkülönb. Sőt az utóbbira nézve azt lehet mondani, hogy tulságosan jól sikerült, mert oly látogatott volt, hogy a táncterem még egyszer akkora nagyságban sem lett volna elegendőleg kényelmes. Itt voltak: Balogh Gizi és Anna, Bernáth Irén, Bencsik Irén, Bydeskuthy Örsze, Boronkay Sarolta, Chyzer nővérek, Fejes Iza, Isépy Lenke, Isépy Etelka Héricsz Örsze, gf. Hojós nővérek, Hunyor Anna és Margit, Keresztessy Jelma és Irén, Raisz Irm (Nagyimihályból) Szirmay Matild, Tokár Ilon és Vályi Ella.

(Táncmulatság.) A sátoralja-ujhelyi női ipartanoda felügyelő női bizottsága felében ezen tanoda és felében a helybeli árvaház javára 1888. évi január hó 14-én, S.-a.-Ujhelyben a vármegye-háza termeiben közvacsorával egybekötött *táncmulatságot* rendez, melyre a nemes célok iránt érdeklődő t. közönséget azon női bizottság nevében és megbízásából *tisztelettel meghívják: Viczmány Ödön*, elnök, *Láugh Nándor*, titkár. Rendezők: Atányi József, Besseney László, Bárczy Béla, Chyzer Béla, Évva Ödön, Éhlert Gyula, Finkey Pál, Hatvány László, Kapy Lajos, Kálniczky Géza. dr. Kellner Soma, Kincsesy Péter, Kiss Kálmán, Klimó Menyhért, dr. Kossuth János, Kun Géza, Kun József, Lehoczky Sándor, Marsalkó József, Mester István, Nyomárkay Ödön, Pintér István, Rátz Kálmán, Reviczky Pál, Szemere Pál, dr. Spóner Gyula, ifj. Vályi István, Viczmány Tamás. Belépő-díj személyenként 1 ft. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. A közvacsora kezdete esti 8 órakor. Az étel- s ital-neműek éteklap szerint rendelkeznek és a kitett árakban fizetendők, magasabb árak el nem fogadhatók.

(Jótekonycélú előadás.) A s.-a.-ujhelyi színházban, szerdán, dec. hó 21-én előadottnak: 1. A mama megengedte a táncot. (Élőkép.) 2. Párdal. Előadja: Balogh Gizella urhölgy és Margitai József ur. 3. Csak egy csókot. Házassági ajánlat. (Élőképek.) 4. Az utazó. Irta: Feuillet Oktáv. Fordította: Fáy I. Béla. Személyek: Laure de Breville Hunyor Anna k. a. Henri d'Albert Reviozky Pál ur. Morue Aubret báró Mester István ur. Descairel vicomte Marschalkó József ur. Therese Keresztessy Irén k. a. Pierre *.*. Történik egy normandiai kastélyban. Idő: jelenkor. 5. Boszniai nők elhurcolása. (Bazár.) Élőkép. Helyárak: Bemeneti jegy 1 ft. Közép- és alsópáholy 4 ft. Oldalpáholy 3 ft. Emeleti zártszék 60 kr. Karzat 20 kr. Jegyek előre válthatók *Szentgyörgyi Vilmos* ur kereskedésében, az előadás estjén a színházi pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. A tiszta jövedelem a s.-a.-ujhelyi árvasegélyző és jótekonycélú egyesület alapjára fordítatik. Az előadást tánc követi. Kezdeté 7 órakor.

(A nemesi főkelők emlékoszlopa), mely S.-a.-Ujhely főterét ékesíti, tavaszkor renováltatni fog. Ez ügyben f. hó 13-án a főispánnál tanácskozást tartottak s abban történt megállapodás, hogy szűkebb körű bizottságot küldöttek ki a renováltatási tervet kivitelű módosztatásának megállapítása végett. A renováltatási tervet 1400 fra

teszi a kiadásokat. Erre fedezetül kínálkozik a műemlékek fentartására szolgáló országos alaptól nyert 500 ft s a vármegye nagy közönségének adakozásából begyűlt 255 ft, mely takarékpénztárilag kezeltek s az időközi kamattal együtt tavaszig közel járhat a 900 fthoz. A további 500 ft hiányt, mely kellő gazdálkodás által még apasztható is lesz, valószínűleg elegendő fedezetet nyer a biztos rendeltetés tudomása nélkül kezelt várm. közíg. letéti pénzkészletben.

(Hogy van Kossuth Lajos?) Helfy Ignác orsz. képviselő a múlt hetekben Olaszországban járt és a látogatást tett Kossuthnál. Helfy a legkellemesebb híreket hozta nagy hazánkba egészségi állapotáról. A 85 éves aggastyán régóta követett munkarendjének időbeosztását a legszigorúbban tartja be. A déli óráktól kezdve, az ebéd idejét leszámítva, egész éjjelutánig dolgozik íróasztala mellett. Lankadatlan érdeklődéssel kíséri a politikai események fejlődését és a tudományos világ mozgalmait és főképen a hazai állapotok felől van a legapróbb részletekig tájékozva. Bámulatos, hogy a szakadatlan írás és olvasás ellenére csak nagy ritkán használ szemüveget. Helfy képviselő turáni tartózkodása alatt rosz idő járt, a mi azonban nem tartotta vissza Kossuth Lajost mindennapi sétájától, mert sokkal edzettebb, semhogy megérezze az időjárás behatását.

(Eljegyzés.) *Tatár József* erdő-bényei ev. ref. tanító jegyet váltott az ottani városi főbíró kedves leányával *Szilágyi Bertával*.

(A zemplérvármegyei egyetemi ifjuság) egyesülete Budapecsten legközelebb felolvasással egybekötött s szépen látogatott társas estét tartott a Drechsler-féle vendéglő külön helyiségében. *Székel Albertnek* »A társadalomról« szülő értekezése egy tartalom, mint stíl tekintetében kitűnő volt. *Braun Márk* sikerülten szavalt. *Staut József* »A zemplérvármegyei egyetemi ifjuság egyesületének reformjáról« értekezett s az általa javasolt egészséges elvek élénk visszhangra találtak a tagoknál. Végeztül *Guttman Feud* Arany János »A walesi bárdok« c. költeményét adta elő hatásosan. A felolvasás után vacsora következett, hol vidám beszélgetés, poharazgatás mellett késő éjjelig maradtunk együtt. A lelkes tözsök közül nem hagyhatom figyelmen kívül azt a nagy tetszést aratott felköszöntőt, melyet *Gross Benő* mondott az ujhelyi szép hölgyekre, valamint azt a másikat sem, mely a »Zemplén« szerkesztőségére mondatott.*) **R. M.**

(Tömeges kivándorlások.) A Hegyalja lakosságát valóságos kivándorlási mániá fogta el. A nép valami *Georg Hlebovi* hamburgi közvetítővel van levelezésben, a kitől szerzi az utazáshoz szükséges mindenféle utasításokat és kalauzólást. Ez idő szerint leginkább: *Petraho, Bodrog-Olasszi, Tolcsva* erőtlen munkás osztályából igyeksenek többen az ujhazában jobb jövőt keresni. A kivándorlók közt sok hadköteles is van. Érthetetlen a dologban hogy a kivándorlók hiteles (?) közsébizonyítványokkal vannak ellátva.

(Aszús parasztorok árnyatlása.) Középgyegyalján az idén termett bornak nagyrésze még megvan. A megszorult nép, írja levelezőnk, kétségbe van esve, hogy természet nem tudja értékesíteni. Az aszús parasztorok 18—20 sőt még 15 ftjával is kínálják, s még sincsen vevő.

(Főbe lötte magát) *Szabó Béla* sárospataki tanyatulajdonosnak egyik fiatal gépésze. Cséplés közben a törmelék és pelyva közt buzaszem is hullott alá, a miért a tanyatulajdonos gépészének fizetéséből 100 frtot akart levonni. A szerencsétlen gépész előbb a gazdáját akarta kivégezni, de mivel Sz. B. előle a házba menekült, revolverét maga ellen fordítá, szájába lött, s szörnyet halt.

(Kisértet a templomban.) A vámos-ujfalu templom szomszédjai egy idő óta sűrűn panaszkodnak, hogy a templomban éjjel-nappal nagy dörömbözés hallható. Eleinte azt hitték, hogy talán kutya van bezárva, s erre a lelkész figyelmét is felhívták, a ki nem is késett néhány ember társaságában betekinteni a templomba, a hol csakugyan szokatlan zörgés, dörömbölés-félet észlelték, minek az okára *nem tudtak* (?) rájönni. A nép kísértetről beszél. Valószínű, hogy ez a rémületes kísértet is valami olyanféle lesz, mint volt a múlt évben a tokaji örmény templom tornyából ki-riasztott bagoly-család.

(Magyarváry Endre) c. kanonok, battányi r. kath. plébános, bodrogközi esperes, f. hó 12-én elhunyt. Temetése közrészvét mellett 14-én ment végbe. Béke hamvaira!

(A lokomobil- és cséplőgépkezelők tanfolyama) a budapesti állami közép-ipartanodánál (VII. kerület, Sándor-tér 4. szám) 1888. évi január 2-dikán nyílik meg s március hó végéig tart. A tanfolyamra felvétetnek önálló lakatosok, kovácsok, azok segédei, gépgyári munkások, okleveles gazdák, valamint oly gazdák is, kik 18-ik életévüket betöltötték. *A tandíj 5 forint.* A beiratások dec. hó 20-ik napjától, január 2-ik napjáig tartanak; vidékiek levélben is jelentkezhetnek, személyesen

*) Köszönjük a szives megemlékezést! Szerk.

csak január 2-dikán, a tanfolyam megnyitására kell jelentkezniök.

(Meghívó.) A kis-tárkányi ref. egyház javára, a ref iskola termében 1887. évi december 26-án zártkörű táncvigalmat rendeznek *Melcer Rezső*, *Nagy Sándor*, *Seide Károly*, *Bartók István*, *Hatvani Ferenc*, *Demjén József*, *Farkas Károly*. Tánc kezdete este 6 órakor, bemeneti díj: személy jegz 60 kr. családjegy 1 ft 50 kr.

(Büvészeti előadás.) *Merelli* ismert nevű büvész Ujhelyben két büvészeti előadást tart a városi színházban, és pedig ma vasárnap- és holnap hétfőn este. A büvész a következő történet által hívja föl magára a figyelmet: 1878 ban Oroszországban utazott s ott abban a szerencsében részesült, hogy a cárnak egy udvari ünnepélyére meghívták. Az udvar nagy része együtt volt már és kíváncsian várták a történéndőket, midőn egyszerre az ajtó föltárult és *Merelli* frakkban és fehér nyakendővel belépett. Késlekedése okául a rosz időt és azt hozta föl menteségül, hogy kocsit nem kaphatott. Alig hogy *Merelli* egy-két szót kiejtett, a cár fölállott és közel lépve hozzá, mérges tekintettel mérte végig. *Merelli* kétségbeesve az általa előidézett kellemetlen fogadtatás, s zemeit földre sítve, észrevette, hogy a nagy sietségben elfelejtette az előszobában egyik sárcipőjét levetni. Gyorsan magához térve, lehozta a lábán lévő sárcipőt, kinyitotta az ajtót és azt mondta: »*Mars ki!*« És a cipő megértette gazdjára szavait, mert gyors tempóban cammogott (!) ki az ajtón, a melyet a büvész utána gyorsan bezárt. A cár a büvész által előidézett jeleneten annyira meg volt lepette, hogy az előadás végén *Merellinek* emlékül egy gyémántokkal kirakott mellűt ajándékozott. — *Merelli* mostan Eperjesről, hol a nagy közönségnek igen tetszett, látogatott el Ujhelybe.

(Uj zeneművek.) *Konti József*, a budapesti népszínház karmestertől a »Királyfogás« operett legkedveltebb dallamai után négyes jelent meg. A dallamos négyes, mely *Benitzky-Bajza Lenke* ő méltóságának van ajánlva a fővárosi katonazenekarok és cigány bandák nagy tetszés mellett játszzák. Ajánljuk a zenekedvelők figyelmébe. Ára 1 frt. Megjelent és megrendelhető a »*Harmonia*« nemzeti zenemű kereskedésében Budapest Váci utca 3. sz.

Budapesti Hirlap: Hogy a magyar sajtó az utóbbi évek alatt hova fejlődött, annak legszembezőbb bizonyítéka a »*Budapesti Hirlap*«. Magyarország legelterjedtebb, legkedveltebb újsága, a mely naponként immár annyi példányban jelenik meg, a mennyit eddig nem mutatott föl nálunk egyetlen egy magyar lap sem; jele ez a művelt magyar közönség oly mérvű bizalmának, a minővel sajtónak még egy organuma sem dicsekedett. A »*Budapesti Hirlap*« programját: magyar szellemben működni a magyarságért, fényesen igazolja az olvasóközönség, pártkülönbség nélkül. A lap vezércikkei mindig a közvéleményt fejezik ki függetlenül és nyíltan; tárcá- és szépirodalmi rovatai beces és érdekes olvasmányok egész tömegét adják; a napi eseményekről pedig úgy a szerkesztőség belső tagjai mint külső dolgozótársak munkája által oly gyors, hű és kimerítő értesítésekkel szolgál, mint Magyarországon egyetlen más lap sem. Ugy a haza vidékein, mint az egész külföld nagyvárosaiban saját tudósítói vannak, a kik mindennap táviratokban közlik a »*Budapesti Hirlap*«-pal a nevezetesebb eseményeket. E naponként oly bő és érdekes tartalommal megjelenő lap kedves vendége lehet minden magyar háznak és szívesen láthatja minden családnál is, mert a szerkesztőségnek gondja van rá, hogy a »*Budapesti Hirlap*« mindig a jó izlést szolgálja. Még december hóban kezd közleni *Ohnet* György, a kitűnő francia író »*Akarat*« című legújabb regényét, a melynek magyar fordítása a »*Budapesti Hirlap*« kizárólagos tulajdonát képezi. »*Serge Panine*«, »*Lise Fleuron*« és »*A három rosz*« nagynevű szerzőjének a műve, mely eredetiben most jelenik meg, méltó a többihez, sőt az eddig ismert részek után egyhanguvá kezd lenni a vélemény, hogy *Ohnet* önmagát multa felül ez alkotásában. **A január 1-sejével belépő új előfizetők a regény kezdetét ingyen kapják.** Rendkívüli elterjedése mellett rendkívüli olcsósága is: **negyedévenként csak 3 ft 50 kr., egy hóra 1 ft 20 kr.** A »*Budapesti Hirlap*« megérdemli, hogy eddigi nagy sikere jobban fokozódjék és maradjon mindig a magyar nép kedvence. Az előfizetéseket vidékről legelőszörűben postautalványnyal eszközölhetők a következő cím alatt: A »*Budapesti Hirlap*« kiadóhivatalának, IV. kerület, kalaptele 16. szám.

Irodalom.

»*A Gyakorlati Mezőgazda*« című általános elterjedt és közkedveltségnek örvendő gazdasági hetilap, mely ez ideig Magyar-Ováron Szpon Pál akadémiai tanár szerkesztésében jelent meg, ezentul *Kovácsy Béla* tanár szerkesztésében fog megjelenni Kassán, hova is ugy az előfizetési pénzek, mint másnemű megkeresések intézendők. Ezen gyakorlati irányú változatos és gazdag tartalmu másfél iven megjelenő hetilapot, melynek évi előfizetési ára csak hat forint, t. olvasóink beces figyelmébe ajánljuk. Tartalma: Az országos tenyészkérdések kérdése a tejgazdaság szempontjából. — A dohányról. — Levelek a gazdasági állattenyésztésről. — A jég kezeléséről. — Az állatok rosz szokásai ábrával. — Javitott szerkezetű borszivó. ábrával. — Valami a trágyadomb kezeléséről. — Szellőztető ablak istállók számára, ábrával. — Valami a sertésekről. — Hogyan etessük állatainkkal a darát. — Tárca: December a pusztán. — Vegyesek. — Piaci tudósítások. — Megkeresésre a lap kiadóhivatala (Kassa Kovács-

utca 58 sz.) szívesen és díjtalanul küld mutatványszámokat.

»Irodalmi Értesítő«. Könyvészeti folyóirat irodalombarátok, könyvgyűjtők és könyvárusok érdekeinek előmozdítására. Felelős szerkesztő: *Ssana Tamás*. Kiadó Hornyánszky Viktor, akadémiai könyvkereskedése Budapesten, a M. T. akadémiai épületében. Megjelenik havonként kétszer. Ára az egész évfolyamnak 1 frt.

Képes folyóirat a Vasárnapi Ujság füzetekben. Ezen új vállalat huszonkettedik füzeté a következő tartalommal jelent meg: József főherceg és családja. — A kisdédová Magyarországon P. Szathmáry K.-tól. — A kisdédó-egylet multja és jelene. — Halottak estéje. Költemény Szécsi Károlytól. — Utazás ismeretlen állomás felé. — A mücsarnokból. — Mészöly Géza. — Orosz történetek. — A mufti r. n.-tól. — Az Arany-szobor R.-tól. — A Comédie Française. — Irodalom és művészet. — Egyveleg. — Sakkjáték. — Rajzok: József főherceg családja. — József főherceg Mária Dorothea és Margit főhercegnőkkel. — Klotild főhercegnő Józsi és László főhercegekkel. — József főherceg és Klotild főhercegnő. — Józsi és László főhercegek. — Mária Dorothea főhercegnő. — Mária Dorothea és Margit főhercegisasszonyok. — Erzsébet és Klotild főhercegisasszonyok. — Templomromok a Margitszigeten. — Fiumei bárka. — Az aicsuthi parkból. — Gróf Brunswick Terézia. — Az első magyar óvó-képző intézet Tolnán. — A Valeroutcai óvó-képző intézet Budapesten. — A képzőművészeti társulat őszi kiállításából: A Mátyás templom Budán. — A jó parthie. — A kíváncsiak. — Két testvér. — A beztercebányai rézhámorból. — Genre-kép. — Lóversenyen. — A hol nincs, ott ne keress. — Városligeti hieroglifek. — Arckép. — Női arckép. — Gyermekcsoport arckép. — Potya tribün. — Mészöly Géza arcképe. — Mészöly Géza festményei: A nyír-baktai kastély. — Tiszaparti füzes alkonyatkor. — Balatoni halásztanya. — Erdő mélye. — A Balatonról. — Hid alatt. — Az Arany-szobor pályatervei: Kiss Györgytől. — Róna Józseftől. — Zala Györgytől (I.) — Strobl Alajostól. — Toldi alakja, Strobl pályaművén. — Zala Györgytől (II.) — A Comédie Française: A színház külseje. — A „Guignol”, vagy színezház. — Voltaire szobra Houdontól. — A „Foyer” szoborcarnoka. — A vesztibül. — Molière szobra. — Az igazgatósági szoba Jules Claretie igazgatóval. — A fölépcső. — Jeladás a függöny felhuzására. — Coquelin Constant Benjamin. — Coquelin mint Septmont herceg Dumas »Idegen» című színművében. — Coquelin mint Sokrates, Baneville »Socrate et sa femme»-jában. — A Képes Folyóirat, mint a Vasárnapi Ujság füzetes kiadása, nyolc nagy negyedréti ivre terjedő félhavi füzetekben jelenik meg számos képpel és képmelléklettel. Az egyes füzet ára 30 kr; előfizetési ár egész évre (24 szám) 7 frt 20 kr, fél-évre (12 szám) 3 ft 60 kr, negyedévre (6 szám) 1 ft 80 kr. Előfizetéseket minden könyvkereskedés útján, valamint közvetlenül is elfogad — ugyszintén mutatványpéldányt levelező lapon történő megkeresésre küld a kiadótulajdonos Franlin Társulat, Budapest, egyetem-utca 4. sz.

KIMUTATÁSA

a zemplérvármegyei nyilvános kórház 1887. évi október havi beteg-forgalomnak.

1887. szept. 30-rol ápolás alatt maradt	Oktober 31-ig újonnan felvett	Ápoltak összege	Ezek közül elbocsattattak				Összes fogynak	A hó végével ápolás alatt maradt	Az ezen idő alatt felmerült ápolási napok
			Gyógyulva	Javulva	Gyógyulatlán	Meghalt			
32	46	78	42	—	—	5	47	31	949

Tokár József,
alorvos.

Dr. Schön Vilmos,
főorvos.

Egyesületi élet.

Nyilvános nyugtázás.

A s.a.-ujhelyi árvasegélyző és jótékony egyesület részére befolyt fizetésekről folyó évi december 4—16-ig:

Alapító taggá lett, volt rendes tag s alapítványát teljesen befizette Górgy Paulina 30 ft. Alapítványának II-ik és utolsó III-ik részletét befizette Szöllőssy Gyuláné 20 ft. 30 ftos alapítványoknak II ik 10 ftos részletét befizették: Juhász Jenőné, Jelenek Adám, Szöllőssy Bernátné. 1887. évi rendes tagdíjat egyenként 3 ftot fizettek: Bydeskuthy Sándor, Fendrich Miksáné, Horváth Pálné, Kazinczy Bálintné, Farkas Lajosné, Kulin Ödönné, Göllner Lajosné, Kun Frigyesné, Boron-

kay Györgyné, Kovácsy Pál, Biringer Arthurné, Szerdahelyi Vince és Bencsik István. Összesen: 119 ft.

S.a.-Ujhely, 1887. december hó 16-án.

Dr. Chyzer Kornél,
egyesületi pénztáros.

Nyilt-tér. *)

A legjobb gyógyszer tyúkszem

és minden a bõrben lévő szétgyökerezés ellen a Meissner gyógyszerész (központi szétküldési raktár Pécsen) híressé és alkalmassá vált

tyúkszem- és szömölcs-flastroma

melynek használatánál minden tyúkszem 3 nap alatt eltávolítik. E gyógyszer semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz.

1887. januártól júliusig 3000 elismerő nyilatkozat.

Ára egy papírtokban 1 frt, félpapírtok 60 kr. Postával az öszszeknek előre beküldése mellett 15 krral több.

Kaphatók minden bel- s külföldi gyógytárban
S.A.-UJHELYBEN: Zlinszky József, Ungváron Hoffman Béla, Lám Sándor és Bene Lajos, Tokajban Reuner Dezső és Czizgányi Béla, Nyiregyháza Korányi Imre, Miskolcon Herz M. és Szabó Gyula gyógytárjaiban.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztőségi posta.

A „Gyakorlati Mezőgazda” szerkesztőségének. A felajánlott cseviszonyt teljes készséggel fogadtuk s lapunkat utának indítottuk.

H. B. urnak Abarán. Szépen és lelkesen írott cikkét becses közlendőnk közé soroztuk. Fogadja érte köszönetünket.

A lelki gyöngédség érdemes irójának. teljes sajnálattal üzenjük, hogy cikkét a „tulságos érzékenység” sugallván, azt lapunkban ki nem adhatjuk. Ha máshol kiadatik, állunk előbe. Törvényt látni az emberek fonákságai fölött Horáciustól kezdve, akinek elve volt *ridendo dicere verum*, meg volt engedve minden időben minden arra hivatott író-embernek. Kéziratának további sorsa felől szíveskedjék két hét alatt rendelkezni.

Egyik levelezőnknek. Az naivítás nem alkalmas kép és guny keretébe. A tekintetben sem érthetünk önnel egyet, hogy azért a bizonyos rosz magyarságért idegen ajku íróját megrójjuk.

Felelős szerkesztők:

PAYZSOSS ANDOR és HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

Hirdetmények.

A s.a.-ujhelyi színházban
vasárnap decz. 18-án és
hétfőn decz. 19-én csak
két nagy fényes előadás

tart
**CHEVALIER
MERELLI**

cs. kir. kamarai fizikus,

FROU-FROU a párisi kristálypalota
festőjének közreműködésével.

Első fellépte az indiai fakirnő

Damjante Trebellinek.

FROU-FROU 15 perc alatt egy olajfestményt készít, szép aranykerettel, mely a közönség közt kisorolattik. Minden látogató egy ingyen sorsjegyet kap. Bővebbet a falragaszok.

HELYÁRAK: Alsó és középpáholy 4 frt. Felső páholy 3 frt. Tánlásszék 1 frt. Első rendű zártzék 80 kr. Másodrendű zártzék 60 kr. Emeleti zártzék 60 kr. Földszint 40 kr. Karzat 20 kr.

Kezdeté 7¹/₂ órakor.

75 krajcárért

egy egész hónapig bárki egy jól szerkesztett népies irányú ellenzéki kis képes politikai napilapot járthat: a

KIS UJSÁG-ot.

mely Budapesten Vodianer F. és Fiai bpesti könyvnyomdász, könyv- és hírlap-kiadóhivatalában jelenik meg.

A „KIS UJSÁG” nemzeties ellenzéki politikát követ, szivós kitartással, lankadatlan erélyvel küzd a haza boldogságáért, s a hon entartó magyar faj uralmáért.

A „KIS UJSÁG” nagy gondot fordít, hogy olvasóinak igényeit minden tekintetben teljesen kielégítse. Ugy a főváros, mint az ország és a külföld minden híret naponként híven és gyorsan közli. A nevezetesebb napi eseményeket szép kivetelű képekkel illusztrálja. Ezenkívül rendkívül érdekesítő, — többnyire a fővárosi életből merített, — regényeket közöl, a melyek bárki által könnyen élevezhető népies nyelven vannak megírva.

Előfizetési árak félévre 4.50; egy negyed évre 2.25 és havonként 75. kr.

Mutatvány-számok bárkinek ingyen küldetnek.

HIRDETMEY.

A Weinberger Jakob-féle s.a.-ujhelyi szőlőkben termett borok, és pedig 1886-ik évi lehuzott bor 50 hordó, 1887-ik évi lehuzatlan töltetlen 58 hordó, összesen 108 hordó bor

folyó 1887 évi december hó 19-én, reggeli 10 órakor

a Weinberger-féle s.a.-ujhelyi ungvári pincezében tartandó önkéntes árverés útján el fognak adatni.

S.a.-Ujhely, 1887. dec. 7.

A s.a.-ujhelyi népbank mint takarékpénztár nevében

Nyomárkay József,
v. igazgató.

Fa-eladási hirdetmény.

A mélt. kassai pöspökség szent-máriai erdő 1730 frt 25 krra becsült évi vágása zárt ajánlatok útján fog eladatni. Venni szándékozók 200 frt bánatpénzzel ellátott ajánlataikat f. hó 28-ig alulírottaknál nyújtsák be, hol a feltételek is megtudhatók. Csak azon ajánlóval fog a szerződés megkötettni, melynek ajánlata a felsőbbi helyen elfogadott, utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Borsod-Harsány, 1887. dec. 10.

Ullrich Antal,
erdőmester.

Stészel Gyula,
urad. vezető-tiszt.

TK. 3648. sz.

1887.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az ab.-szántói takarékpénztár végrehajtónak Endrész József rátkai és Kuchta János szerencsi lakos végrehajtást szenvedők elleni 75 frt tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szerencsi kir. járásbírószág területén lévő Rátka község határában fekvő a rátkai 77. sz. tjkvben 1/3 részben pedig végrehajtás alatt álló Endrész József, 2/3 részben pedig végrehajtás alatt nem álló Endrész János és Erzsébet tulajdonán felvett 160. hr., 40/b. és 40/a. öi. számú ház és 162. hr. sz. kertre a végrehajtás törv. 156. §-a értelmében egészben 320 frt becs- és kikiáltási árban; az ugyanazon sz. tjkvben 716., 1094., 1210., 1332., 1447., 1464. és 1606. hr. sz. a. felvett 1/4 urb. kültelekből Endrész József 1/3 részbeni birtokilletőségére 198 frt becs- és kikiáltási árban; a rátkai 116. sz. tjkvben Endrész József tulajdonán felvett 498. hr. sz. a. kerekeltgyesen levő szőlőre 218 frt becs- és kikiáltási árban; továbbá a rátkai 65. sz. tjkvben 1/4 részben végrehajtás alatt álló Kuchta János, 2/4 részben pedig végrehajtás alatt nem álló Kuchta Anna, Katalin és Mihály tulajdonán felvett 1481. hr. sz. ingatlanra a a végreh. törv. 156. §-a értelmében egészben 80 frt becs- és kikiáltási árban; végül a rátkai 522. sz. tjkvben egyik fele részben végrehajtás alatt álló Kuchta János, másik fele részben pedig végrehajtás alatt nem álló Kuchta Jánosné szül. Glivana Francziska tulajdonán felvett 1398. hr. sz. az oskolamegyeren levő szőlőre egészben 48 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi február hó 7-ik napjának délelőtti 10 órakor Rátka község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10/10-át, vagyis 32 f., 19 f. 80 k., 21 f. 80 k., 8 f. és 4 f. 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. törvczikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szerencsen, a kir. járásbírószág mint tkvi hatóságnál 1887. évi nov. hó 5-ik napján.

Kiss György,
kir. aljbíró.

szolgabírák által is véleménynyel láttamozandók azon esetekben, ha a rendesnél nagyobb (például: 20-nál több százalék leszámítása, vagy használatra ingyenes kiadás) kedvezmény kérik.

7. Az elhelyezésre kijelölt bika a vételével járó és az átvevő által egyaránt pontosan betartandó feltételek a kötelező nyilatkozatban felsorolva s rendszerint a következők: a nyilatkozatot elfogadott köteles a kijelölt bikát haladéktalanul átvenni, jól gondozni és takarmányozni, kizárólag tenyésztésre használni, míg e célra alkalmas, azontul pedig az állatnak erre használhatlan voltát közvetlenül a kerületi állami állatorvoshoz bejelenteni s ezen körülményt ugyanekkor állatorvosi lelettel igazolni, — továbbá: ha a bika vagyontalan községnek ingyenes használatra osztatik ki, az állatot az említett bejelentés és igazolás után további rendelkezésre jól táplált állapotban díjtalanul visszaszolgáltatni, — ellenben ha az állat bármilyen fizetési kikötéssel engedtetett át, ezen kötelezettségnek az illetékes királyi adóhivatalnál minden tekintetben (összegek és fizetési napok) pontosan eleget tenni.

Azon esetre, ha valamely esedékessé vált összeg kellő időben nem fizetteték le, a bika átvevője a hátraléknak a lejárat naptól hat százalékkal számítandó késedelmi kamattal együtt leendő behajtására a miniszterium részére a szabad bírói választást engedi.

8. A kötelező nyilatkozatok az átvevő község előjárósága két tagjának, illetőleg az átvevő magántenyésztőnek keltezett aláírásával s a község hivatalos vagy az átvevő pecsétjével, — ezenfelül pedig a fizetési kötelezettséget megállapító nyilatkozatok az összeghez képest és a II. fokozat szerint, — s az ingyenes használatról szóló nyilatkozatok 50 krajcáros bélyegjeggyel ellátandók.

A nyilatkozatok az ajánlatról szóló értesítés keltezésétől számítva legkésőbb 30 nap alatt visszaküldendők; további késedelem lemondásnak vétetik.

A nyilatkozatoknak ekként kötelezőleg történő elfogadása és közvetlenül a kerületi állami állatorvoshoz beküldése után a miniszterium a bika kiadását és esetleg vasuti elszállítását elrendeli s erről az átvevőt értesíti, — illetőleg a kerületi állami állatorvos az eladót a bika kiszolgáltatására irásosan felkéri s ezen megkeresést az átvevőnek megküldi, a ki azon az átvételre egy megbízottat irásosan igazol és ezután a megkeresést a megbízott által az eladóhoz juttatja.

Az eladó ezen irat ellenében a bikát a megbízottnak átadja, a megbízott pedig az állatnak egészséges és ép állapotban megtörtént átvételét ugyanazon megkeresésen irásosan és keltező elismerni tartozik.

9. Az átadás után minden esély és felmerülhető kár kizárólag az átvevőt terheli, úgy, hogy a bika átvételével egyidejűleg megszűnik a kincstár ellenében minden további kártalanítási, cserevagy egyéb igény.

De ha az állat tenyésztésre képtelen, ezen körülmény okvetlenül — az átvételtől számítandó — 30 napon belül és közvetlenül a kerületi állami orvoshoz bejelentendő, aki itteni utasításához képest a helyszínen eljár és ha a panasz nemcsak valóban bizonyul, de az átvevőt a bikának takarmányozása, gondozása és tenyésztésre kihatásának körül hiba vagy mulasztás egyaránt nem terheli, az eladó köteles ezen állatot egy ugyanoly becsértékű és kifogástalan tenyészkeppességű alkalmas bikával az átvevőnek díjtalanul becéserélni, ha ez nem volna eszközölhető, a tenyészkeptelen bikát kárpótlás nélkül visszavenni és annak teljes vételárát a kincstárnak megtéríteni.

Ha a panasz alaptalanak bizonyult, a kiküldött kerületi állami állatorvosnak az őt megillető napidíjat és utiköltséget a panaszos nyugta ellenében, kifizetni köteles.

A jelzett határidőn túl bejelentett ilyen panaszok nem vétetnek figyelembe.

A tenyészkeptelenség miatt visszavett egyik és ennek helyébe újra átadott másik bika árai között netán mutatkozó összeget az eladó és átvevő egymás között egyenlítik ki.

10. A vasuti szállításhoz elrendelése után az eladó köteles a bikát haladéktalanul felrakatni és az elindítás idejéről az átvevőt előzetesen, vagyis oly időben — ha kell táviratilag — értesíteni, hogy ez az állatnak átvétele iránt még elég korán intézkedhessék.

A vasuti szállításhoz mérsékelt (minden bikáért kilométerenként 1⁵⁰/₁₀₀ krajcár) díjtételek igénybevételére jogosító igazolványok, melyekből minden külön szállítmányhoz két példány szükséges, az eladókhoz megküldetnek.

Az egyik példány a feladási állomás főnökének átadandó, míg a másik a kísérőnél marad, illetve ennek hiányában a szállítási okmányokkal együtt kezeletik.

A vasut által felszámított összes költségek és a feladó által előlegezett (a fuvarlevélen részletezendő és mint utánvételi összeg a szállítmány kiadása után a feladónak megtérülő) szemléltető bizottsági eljárási s esetleg kísérleti, távirati vagy

feltétlenül szükséges egyéb kiadások mindenkor és kizárólag az átvevőt terhelik.

Vasuti szállításhoz a bikák mellé kísérők rendszerint csak az átvevő határozott kívánságára adandók.

Ha a szállítási díjak felszámítása után sérelmesnek mutatkoznék, ennek felülvizsgálására s illetve a díjtöbbletnek visszatérítésére irányuló kérelmek a fuvarlevél kíséretében közvetlenül az illető közlekedési intézethez beterjesztendők.

Miután az eladó a megvásárolt bikákat tényleg mind kiadta, a kijáró tartási költségekről, és pedig minden egyes bika után külön tétel alatt felszámítva, jegyzéket készít s azt legkésőbb július hó 31-ig az összes átadási okmányokkal (elhajtás esetén a 8-ik pont utolsó bekezdése szerint ellátott megkeresés, vasuti elszállítás esetében pedig a feladási bevény) együtt kerületi állami állatorvoshoz beküldi.

A jelzett határnapon túl benyújtott ily költségzárak vissza fognak utasítottatni.

A vételárak éppoly, mint az elfogadott tartási költségek az eladó által külön is megjelölhető, máskülönben az illetékes királyi adóhivatalnál a jogosultnak bélyegköteles nyugtáira utalványoztatnak.

Budapestben, 1887. évi novemb. hó 4 én.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumtól.

Ruházzuk fel a szegény gyermekeket!

Itt van a tél. A szellő, ha meglebben, nem hoz már szárnyain enyhe fuvalmat. A lég fagyos, dideregnek benne a fogycékos ruhájú emberek. A tehetősebb nép jár, kél, mulat, eszik, iszik, mert van miből; a szegény pedig otthon ül kuckóján.

Szomoru képet nyújt egy ily szegényes hajlék belseje. Alig van benne butor. A mi van, azt is őrlí a szu. Egyetlen fényűzési tárgya a sok — rongyos gyerek. Az összetörődött, ideje előtt megvényt család fő gondteljes fővel ül az asztalnál, valami elkeseredett ételfélét majszol. Ha benézünk a dérvirággal kicifrázott ablakfőkon, a tálban Drake keményítő növényére ismerünk. Ha másnap bekukkantunk: ismét ugyanazt az ételklapot találjuk. Egy nap krumpli sóval, másnap, hogy a ,varietas delectat'-féle elv érvényesüljön, megint csak krumpli, de már ciberével, vagy más savanyított kotyvalékkal. Ennyiből áll a téli menü. Bizony akárhogy forgatjuk, nincs valami nagy változatosság benne.

Pedig az irás szerint a szegény emberért is meghalt a Krisztus. De hát hiába, ugy van összealkotva a világ, hogy az egyik sokszor önérdeme nélkül majd beleful a bőségbe, a másikat pedig szintén önhibáján kívül lépten-nyomon a szegénység száraz keze fojtogatja. Mert bár igaz, hogy a vagyoni állást a munka és takarékoság hozza létre; de az is igaz, hogy vannak helyzetek és társadalmi állások, a hol a legnagyobb erőfeszítés és határtalan önmegtágadás mellett sem lehet semmire, vagy csak alig valamire menni. Aztán a szerencse is nagy faktor az életben. Vanak burokban született emberek, és vannak olyanok, kiket már születésük előtt a nyomornak szánt a sors. Így állván a dolog, nem csodálandó, ha némely ember becsületes igyekezete mellett is tehetetlen és szegény marad ad infinitum.

Az ilyenek, kivált ha még egy csomó gyerek van a nyakukon, kihívják a közszánalmat. És méltán, mert minden tulajdonság megvan bennök, a mi érdemessé teszi őket erre. Munkások és becsületesek, csak egy a hibájuk, hogy szegények. Az álladalom iránt is megteszik kötelességeiket, mert nevelnek gyermekeket, csak az az egy a bajuk, hogy azoknak sokszor nem adhatnak elegendő táplálékot és vérző szívvvel kell nézniök félig fedetlen testüket.

Az ily gyermekekkel tulhalmozott szegényekről azonban nem feledkezik meg a részvét. A jobbmódu és humanusan gondolkodó emberek hébe korbá megemlékeznek róluk. Egész éven át gyűjtik egymás között a filléreket, hogy télviz idején, midőn

a megélhetés a legkritikusabb — e szárandó családok gyermekeit felruhazzák és néha megvendégléjk.

Ismerek Budapesten egy asztaltársaságot, melyek csupa mesterlegényekből, tehát olyan elemekből áll, a kiknek elég okuk van arra, hogy a fogukhoz verjék a garast, és ez az asztaltársaság 30 gyermeket ruházott fel saját filléreiből tetőtől talpig. Bizony le kell borulni az embernek ennyi önmegtágással járó nemes tett előtt.

Eféle emberbaráti társaságok eddigelé inkább csak a fővárosban létesültek, mert hisz tagadhatatlan, hogy hazánkban itt van a legtöbb szegény és ügyefogyott. De a vidéken is bő alkalom nyílik erre. Ott is van akárhány szegény, a ki rászorul a részvét és szeretet alamizsnájára. Mért nem tömörülnek tehát itt is az emberek?

A papok, tanítók, jegyzők, a városi és falusi tekintélyesebb polgárok alakíthatnának bizony maguk közt ily filantropikus gyülekezetet. Különösen a nők tehetnek e téren sokat. Az ő behizelgő szavuk, ellenállhatatlan varázserejű fellépésük sok, de igen sok szegénynek törölhetné le arcáról az inség könnyeit.

Aktuális ez különösen most, a szeretett megtestesülésének: Jézus Krisztusnak ünnepe előtt.

Ha a szegényekkel tesztek jót, velem tesztek azt — mondá a legnagyobb emberbarát. Kövessétek tehát az ő intelmeit és legméltóbban fogjátok megülni a világ-megváltó ünnepét!

Szabó Kálmán.

Zemplénvármegye közgyűlése.

— Első nap. —

Vármegyénk közönsége ez évi IV. rendes közgyűlését a nagy számban egybegyűlt bizotts. tagok közremunkálásával f. hó 15, 16. és 17. napján tartotta meg Molnár István főispán elnökle alatt. Megnyitó beszédét egy nagyon szomoru kötelesség teljesítésével kezdte. Néh. Füzy Kálmán vármegyei volt I. aljegyzőről, a tisztí kar egyik kitünőségéről, akit szerető kartársai köréből oly váratlanul ragadott ki a könyörtelen halál, emlékezett meg. A mély megilletődés hangján indítványozta, hogy felejthetetlen I. aljegyzőnk emléke, aki „szellemi tekintetben is a legmagasabb téren tündökölt” jegyzőkönyvileg megörökíttessék, s gyászoló özvegyének, ugyszintén fájdalomtól lesújtott családjával is részvényt nyilatkozatunk jkönyvi kivonaton közöltessék. Az indítvány közakarattal határozattá emeltetvén, — elnöklő főispán hoszabb megnyitó beszédet mondott, melyben a közigazgatásra vonatkozólag az egyes járási székhelyeken saját személyes tapasztalataiból merített örvendtes tanulságokat sorolta föl. Beigazolva látja, u. mond azt a principiumot vármegyénkben, hogy választott tisztviselőkkel is lehet közmegegyezésre adminisztrálni. A vármegye 10 járása közül, a homonnait leszámítva, hol nagyobb hátramaradás észlelhető, 9 járás közigazgatási szolgálata megfelelő a magasabb fokú igényeknek. Ily tapasztalatok után buzdítólag szólhat a vármegye közönségéhez, hogy eminens alkotmányos jogához, mely a választási rendszerben gyökerezik, szívesen ragaszkodjék. Azután ösmertette azt a hátrányos helyzetet, melyben uti pénztárunk évi javadalmazása a reá elviselhetetlen súlylალ nehézkedő szükségletekkel szemben áll, s mely számokban kifejezve 64,000 ftnyi hiánylatot tüntett föl. Végül tiszta szívből s az őszinteség egész melegségével boldog ünnepeket és boldog új évet kívánt a bizottsági tagoknak s kedves családjaiknak. Főjegyző éljenzésekkel kísért beszédében ömeltőségének a közügyek iránt mindig tanusított önzetlen, meleg érdeklődéséért köszönetét nyilvánítván, jó kívánatait, kedves családjára is kiterjesztve, szívből viszonozta.

Ezután következett az I. aljegyzői állomásnak betöltése, melyre Horváth József, árvaszéki ulnok, lapunk társszerkesztője, közfelkiáltással megválasztott. Elnöklő főispán e választást „kedves jelenségnek” nevezve, minthogy a megválasztott működéséhez sok remény fűződik s ő e reményeket teljesen jogosultaknak találja, főispáni jogával élve Horváthot egyszersmind tb. főjegyzőjévé is kinevezte. A megüresedett ülnöki székre a vármegye közönsége közakarattal s lelkes éljenzéssel kísérvé, a n.-mihályi járásnak nagy szorgalmu és szakképzett szbiráját Polányi Gyulát, ennek helyébe pedig Pilissy László közig. gyakorlót ültette. Kinevezte még ez alkalommal a főispán Bessenyei Lászlót várm. tb. aljegyzővé, Alányi Józsefet tb. árvaszéki jegyzővé, Somossy Imrét tb. szolgabíróvá

végül *Hudák András*, radi lakos okl. állatorvost várm. tb. állatorvossá. Megválasztott s kinevezett tisztviselő a szolgáló esküt a vármegye színe előtt mindjárt le is tették.

A közigazgatási bizottságból kiléptek: br. *Balassa István*, *Bydeskuthy Sándor*, *Ehrenheim Ferenc*, *Meczner Béla* és *Szervicsky Ödön*. Titkos szavazás után újra megválasztottak ugyanazok. Megválasztott még a közs. és körjegyzőket szigorító küldöttség, az igazoló választmány, központi keresk. s ipar bizottság, loavató bizottság, és a nyolcvan tagból szervezett állandó választmány. Az állandó választmány tagjait főispán fölkérte, hogy a vidéki érdekek képviselője s a közgyűlési tárgyak előkészítése végett az elnöki meghívásra mindig pontosan megjelenjen iparkodjanak.

Ily előzmények után került napirendre az alispáni jelentés, melyet gr. *Andrássy Sándor* dr. tb. főjegyző olvasott föl.

Fájdalommal emlékezik *Füzy Kálmán* haláláról. Fegyelmi eljárás az évnegyed folyamán várm. tisztviselő ellen csak egy esetben volt s az illető dorgálásra ítéltetett. A közszolgálat érdekében *Bárczy Benedek* sztrópai szolgabíró ideiglenesen Szerencsre rendeltetett. Az egészségügyi viszonyok okt—dec. negyedben kitűnőnek mondhatók. Amerikába kivándorolt 256 egyén, vissza jöttek 96-an. A közadók amerikai pénzekből jól folytak be. A szüret középszerű volt. Nagyon elszomorító dolog, hogy Hegyaljánk jó részét már ellepte a filokszerá s nem egy szőlős gazda van, aki az idén e csapás miatt utóljára szüretelt, sőt mint szakértők jövendölnek: négy-öt év leforgása alatt a filokszerá egész Hegyaljánkon leszüretel. A jövőendő rémes alakja már is előre veti árnyékát s a tokaji járásban emiatt a kivándorlási vágy fokozott arányokban terjed. Az alispáni jelentés felolvasása után főispán a közegészségre káros italok kiméridi ellen szigorú rendszabályok életbe léptetését sürgeti. Dr. *Lengyel Endre* a közegészségsügyi bizottság nevében szólva kéri, hogy a gyógyszerészeknek, akik a korcsmárosoktól lefoglalt szeszes italokat vegyelemzik, kellő jutalmazásban részesítsenek, vagy pedig a járási orvosok kellő kémiai szerekkel s eszközökkel látassanak el. Ez indítvány illetve kérelem tanulmányozás és javaslattevéll végett a közg. bizottsághoz utasított.

Bemutatott a bizotts. tagoknak 1888-ra összeállított névjegyzéke, illetve felolvasott az igazoló és bíráló bizottságok vonatkozó jelentése. Három kerületben új választás szükségé állván be, választási határnapul i. hó 29-e tűzött ki. Egyébiránt a névjegyzék kinyomatni s a biz. tagok között kiosztatni rendeltetett.

Olvastattott a gazd. egyesületnek átirata, melyben kéri a közgyűlést, hogy a filokszerá-csapás miatt tönkre ment szőlők helyzetéről a hatósági bizonyítványokat sürgősen bekövetelvé, intézzen felterjesztést a pénzügyi orsz. kormányhoz a filokszerá által elpusztított szőlőket terhelő dézsmaváltások elengedése iránt. E kérelem teljes méltánlylattal fogadtatván a kellő intézkedések megtétettek.

Az idő előre haladván főispán a gyűlést feloszlatta s annak folytatása végett a biz. tagokat másnap d. e. 9 órára hívta meg.

Hírek a nagyvilágból.

Orosz lapok a háborúról. A szentpétervári hivatalos lap a politikai helyzetről így szól: Teljesen alaptalan az izgatottság, melyet Oroszország készülődései keltettek a német és osztrák-magyar sajtóban. A lengyelországi csapat elhelyezések kizárólagosan a helyi szükségnek felelnek meg és rendeltetésük védelmi természetű. *Sándor cár békét akar*. E békés szellemű kijelentéseket nagyon elmergesítik az orosz hadikészüldekek folytatásáról érkező újabb hírek. Berlinben a békés nyilatkozatok kevés hitelre találnak. Bécsben pedig ő felsége elnöklelte alatt újabb hadi tanácsot tartottak.

Bismarck herceget könnyebb fajtájú guta utás, afféle *szédülési roham* érte, emiatt pár napig ágyban fekvő beteg volt. Betegeskedésének ideje alatt a külügyminisztériumban *Bismarck* Herbert gróf helyettesítette.

Jules Ferry, a francia köztársasági pártok egyikének vezére, akire *Aubertin* merénylő revolveréből három lövést irányzott, szenvedett sérüléseiből szépen gyógyul. Orvosai remélik, hogy egy-két nap múlva újra élére állhat az opporunistáknak.

A francia kormányválság véget ért, az új kormány *Tirard* elnöklelte alatt, aki egyszersmind pénzügyminister is, opporunistá színezettel megalakult. A radikális párt az új kormány ellen elkeseredett támadásokra készül.

Hírek az országból.

A magyar képviselőház gyászja. *Literáry Ödön*, a munkácsi választó kerület orsz. gy. képviselője, akit párbaj-ellenfelének és sógorának, *Pásztély*

Jenő dr.-nak golyója halálosan megsebesített, e hó 12-én kiszüvedett. Az orsz. szabadelvű várt hó egyik jeles ifjú tagját vesztette el benne. Síró özvegyet s három árva hagyott maga után, kiknek fájdalma leírhatatlan.

Az országgyűlés az állategészségügyre vonatkozó törvényjavaslatot rövid vita után; pártkülönbség nélkül általánosságban elfogadta s átért annak részletes tárgyalására.

Darvas Imre, Torna-Abaujvármegyének közszeretett főispánja e hó 12-én s 13-án ünnepelte főispánságának 10-évfordulóját. A jubiléant vármegyénekből s városunkból is többen táviratilag üdvözölték.

Külömfélék.

(A második felolvasó est), melyet a zemplénavármegyei orvos-gyógyászati egyesület a tudományos ismeretek népszerűsítése végett ma egy hete a vármegye-háza nagy termében rendezett, méltó folytatása volt a nov 13-án megtartott s minden ízében köztetszességgel fogadott felolvasási alkalomnak. Dacára a »kuruc« időjárásnak a közönség seregeseen kereste föl a reá barátságos melegséggel várakozó termet. A felolvasó asztalnál elsőnek dr. *Horváth Géza*, az orsz. kísérleti filokszerá-állomás főnöke jelent meg, szabad előadást tartva a filokszeráról, vagyis *levélszárító rovarról*. Elvezetés és tanulságos előadását a következőkben összegezzük: Franciaország *Aix* nevű városában 1834-ben fedezték föl a filokszerának egyik fajtáját, mely a *tölgyfákat* pusztítja. Dél-franciaországban már 1863-ban mutatkoztak szomorú nyomai a szőlő-filokszerá pusztításának, de magára a pusztítás okára *Planjon* csak 1868-ban bukkant először Bordeaux város határában, melyet oda a filoks. őshazájából, Észak-Amerika keleti részéből, hol a szőlő leveleken már 1854 óta ismeretes volt, hurcoltak be. Magyarországon 1875-ben jelent meg a kelletlen vendég *Pancsova* szőlőterületein. Zemplénbe Ausztriából, *Klosterneuburg*ból importáltak, tehát a »Rákócziak és Kossuthok vármegyéjében« eláradt filokszerá-csapás »osztrák származás«-ra vall Ezek után előadó áttért a kísérleti állomásról hozott kikészített filokszerák bemutatására, melyekből a laikus közönség is tüzetesen megismerkedhetett a filokszerá külső formájával, szervezetével s a filokszerá által elpusztított szőlőgyökerek s levelek elnyomódott alakjaival. A filokszerá évi szaporodása mesés, óriási arányokat mutat. Egy filokszerá a mi klímánk alatt 25—30 tojást rak s 32 hét olyamán át minden négy héten egy-egy nemzedék támad s egy filokszerá-mama évente 152¹/₂ milliárdnyira szaporodik unokáinak unokáiban. E tömérdekségekben rejlik a filokszeráveszedelem végzettsége. A téli tojásokból keletkezett nemzedék a leveleket lepi el s azokon gubacsaiával a szőlő szervezetében tüdőgümőkórokat okoz. Ilyen nemzedék nálunk még nincsen, úgy látszik, a klíma kedvezőtlenessége miatt. Görögországot kivéve, Európának többi szőlőtermő államaiban a filokszerá már istenostorává lett. Franciaországban a nemzeti vagyomból eddig egy millió hektáryit tett tönkre, de mert ottan az elpusztult területeket példás csüggedetlenséggel újra beültetik: a tényleges deficit csak fél millió holdnyi terület. Filokszeramentes területnek tekintendő még Észak-Amerikában *California* tartomány is, hol az első hegyaljai venyigét *mokcsai Haraszthy Agoston*, Ungvármegyéből kivándorolt hazánk fia ültette el. Magyar földön fertőzve van már 35 vármegye területén 752 község határában 100,000 hold, melyből Zemplén-Hegyaljára, hol 1885-ben konstatálták e kegyetlen sorsot, 20 község területére 3260 hold jut, melyből megsemmisült, illetve a szőlő-kultúrára nézve elvesztett 263 hold. De hát mit tegyünk e borzasztó veszedelemmel szemben? Eddig vagy 3000-féle irtószert kínál a humbug és a reklám. Van ez irtószerekben minden: »a bagótól a dinamitig, a szentelt víztől az elektromossáig, a kenderázató víztől a ciankáliumig«, de mindegyiknek alapja a jóhiszeműségre támaszkodó spekuláció. Ezekről tehát óva inti a gazdaközönséget, azután felsorolta a védekezési módokat (a szőlő vízzel elárasztatik télen át, futóhomokba telepítik át szőlőtöskéket, szénkénegeznek, amerikai alanyokba oltanak). Ezek az egyedüli vigaszt nyújtó panacéák. De különösen ajánlotta az amerikai alanyokat, melyekkel ránemésítés által eléggé meg nem becsülhető jó dajkát adunk a mi nemes szőlőfajtáinknak. Nagy figyelemmel hallgatott előadását azzal végezte, hogy szívós kitartásra, erőteljes küzdelemre buzdította szőlősgazdáinkat. A labancokkal diadalmasan szembe szállott vármegye, u. m., ne veszítse el energiáját a filokszerával folytatott küzdelemben sem. Ezután dr. *Hornyay Béla* értekezett, szellemesen s vonzóan a *látásról*; végre *Szigmeth Károly* tól olvasott fel egy geográfiai, históriai, ethnográfiai és turisztikai szempontokból becses dolgozatot dr. *Chyzer Kornél*. A nagyon élvezetesen eltöltött találkozás körülbelül 3 óra hosszáig tartott s a jelen voltak fokozott kedvvel várják a *januáriusi* »hogy volt«-ot.

(Vezércikkünket) diszes olvasó közönségünknek ösmert jó hajlamaiba ajánljuk. A felebaráti szeretet oltárára, az új évi üdvözetek megváltása alkalmával rakja le kiki az áldozati filléreket, melyekből gondos kezek felruházzák majd a ruhátlanokat, enni adnak az éhezőknek s enyhíteni igyekeznek az arvaságra jutottak szenvedéseit. Városunk érdemes közönsége előtt, a mely a jótékony mezején már oly bokros érdemeket gyűjtött, nem ösmeretlen módja a felebaráti szeretet gyakorlásának az új évi üdvözetek megváltása. *Vegyéek kezükbe a humanizmus gyakorlásának ezt a módját városunkban s vármegyénekből az egyes felekezetek előjárásai is, és hassanak oda, hogy hitfelekezetek tagjai egymás között váltsák meg a levélben küldözgetni szokott jó kívánatokat; hassanak oda, hogy a begyűlt váltságdíjak a felekezeti árva rögtönös felsegítésére fordítsanak.* Azokat pedig, akik még mindig szerelmesek volnának az új évi gratulációk küldözgetésébe, világosítsák fel, hogy ők al-arva-nemakarva *Bach-tisztelek*. Névjegy küldése a postán, vagy cseléd által olyan divat, mely a »nagy alkotótól« maradt reánk, aki, hogy az arc el ne árulhassa azt, amit a szív érez, a rideg névjegyre bizta *szerecsenkívánatainak* (?) tolmácsolását. Ez a mód a magyar ember természetéhez és véralkatához nem való, mert hiányzik belőle a közvetlenség, hiányzik az őszinteség. Városunkban 12 helyütt gyűjtik a váltságdíjakat az árvasegélyező és jótékonyági egyesület nevében. Tekintsünk be oda az egyik vagy másik helyre, s mutassuk meg, hogy hathatósabb szívünkben az emberszeretet készsége, mint holmi *Bach-divatok* majmolása.

(Városi ügyek.) A képviselőtestület mult hó 26-án ismét közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatából kiemeljük a következőket: Olvasott Pataky Miklós városi jegyzőnek a pénztár kezelésénél eddigéig alkalmazott kereskedelmi könyvvitelnek az 1886. évi XXII. t. c. 140. §-a alapján a nagymélt. m. kir. belügyministerium által mult 1886. évi 23,354 sz. a kibocsátott körrendeletéhez csatolt *irányelvek*, illetve az e vonatkozásban alkotott vármegyei szabályrendelet értelmében kincstári könyvvitelé leendő átalakítása tárgyában beadott jelentése; a felolvasott jelentés folytán a könyvvitelnek a pénztárnok és ellenőr közbenjöttével leendő átalakításával jelentést tevő jegyző és Csoltkó József községi bíróság tolnok bizattak meg. Olvasott továbbá Pataky Miklós jegyzőnek abbéli jelentése, hogy a város közönsége terhére kivetett illeték egyenérték kiszabása ellen annak idejében felszólalással élt, minek következtén az évi 273 ft 04 kr. kivetés 1883. évtől 123 ft 64 kr-ra helyesbítettett, és az időközben tulfizetett összegből a helyesbítés szerint esedékes vált összegek leszámításával a pénzügyigazgatóság által 367 ft 95 kr. visszautaltatott; a jelentés örvendetes tudomásul vétetett. A gazdasági bizottság a mult évben eszközölt burkoló munkák végleges átvételéről szóló jegyzőkönyvet bemutatván, az átvétel és vállalkozó bánatpénzének kiutalása helyeslőleg tudomásul vétetett. — Battyán községi illetőségű *Schönberger Jakab* és Mihály községi illetőségű *Tóth Julia* letelepédesi engedélyért folyamodván, oda utasítottak, hogy a község terhelése nélküli megélhetési módjukat 15 nap alatt igazolják. Indítványoztatott továbbá, hogy a városháza mint hivatalos helyiség kicsiségénél és több alapos indokokból a kor igényeinek meg nem felelvén, annak nagyobbitása iránti lépések megteendőek lennének; az indítvány helyesléssel fogadtatván, megbízott a gazdasági bizottság, hogy terv és költségvetést készítsen és ez érdembeni javaslatát lehetőleg rövid idő alatt mutassa be. Végül azon körülmények örvendetes tudomásul vételével, hogy a megüresült orvosi állásra az 1886. évi XXII. t. c. 84. §-a értelmében a megejtendő választásig *Dr. Szepessy Arnold* gyakorló orvos helyettesítettett, a közgyűlés véget ért.

(Esküvő.) *Sziráky Barna*, a s.-a.-ujhelyi kir. ügyészség derék alügyésze tegnap vezette oltárhoz *Diószeghy János* kir. tanácsosnak bájos és művelt leányát: *Diószeghy Róza* kisasszonyt. Az esketési szertartást *Fejes István* ref. lelkes remek beszéd kíséretében végezte. A templomi szertartáson a diszes násznép mellett igen szép számban jelentek meg a boldog menyasszony s völégény barátai, barátjai és jó ismerősei, kiknek jó kívánataihoz mi is örömteljes szívvel csatlakozunk.

(A Szövetségbe lépett gazdasági egyesület) végrehajtó bizottsága a VII. nagygyűlés napirendjére a »*cseléditörvényben tapasztalt hiányok*« kérdését is felvenni határozván, ennek a gazdaközönségre vonatkozólag égető kérdésnek a nagygyűlésen leendő tüzetes előadására *Vicsmándy Ödön*, mint a zemplén vármegyei gazd. egyesület alelnökét kérte föl, ki is e fontos megbízatást teljes kézséggel elfogadván, lapunk utján kéri föl a t. gazdaközönséget, hogy az előadandó ügyre vonatkozó személyes tapasztalataikat vele mielőbb közölni sziveskedjenek.

(Hirdetmény.) A postán küldendő tárgyak becsomagolási módjának leírására vonatkozólag a helybeli postahivatal a következők közlésére kért föl benünket, hogy a közönség: 1. pénzt, ékszere-

JAKOBOVICS ARMIN

az első zemplénmegyei honi bútortulajdonosa

Sátoralja-Ujhelyt, főtér (Matyasovszky-féle ház)

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, 5 teremben nagy-szerűen berendezett

bútorgyári telepét

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben, ilyenmü egyedül létező

BUTOR TERMEIMBEN

szereshetik be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon kellemeshelyzetben vagyok, hogy nálam mindennemű kitűnő asztalos-éskárpitos-bútorok, valamint fantasie- és dísz-bútor s legegészségteljesen felszerelt urasági szalon-, boudoir-, ebédlő- és fogadótermek részére a most divatozó fanemekben és a legújabb alakban; nemkülönben szalongszobák különféle szövetekkel, díszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző jutányos árak mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki igényeinek megfelelően teljes megelégedésére a legolcsóbb gyári árban szeresheti be.

Továbbá ajánlom még dúsan felszerelt tükör- és képraktáramat, valamint minden nagyságu ércszobát (imitáció) és ásványkoporsóimat, melyek oly rendkívüli olcsók, hogy csak annyiba kerülnek, mint egy fakoporsó.

A n. é. közönség becses pártfogását és számos látogatást kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Jakobovics Armin.

16-25

5085. sz.
Tk. 1887.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kovács Ferencz tályai lakos végrehajthatónak ifj. Hajdók István végrehajtást szenvedő elleni 170 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében ifj. Kótsár József szentesi lakos által 6484/84. tk. sz. a. tett utóajánlat következtében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmezi kir. jbiróság) területén lévő Szentes községe határában fekvő a szentesi 42. sz. tjkvben A I 2-10. sorsz. a. foglalt 3/4-ed volt urbéri kültelekből ifj. Hajdók István illető 2/8-ad részre 362 frt 50 krban; az ugyanazon tjkvben A I 1-4. sorsz. a. foglalt s déznaváltsággal terhelt szőlőből szinte ifj. Hajdók István illető 2/8-ad részre 212 frtban, a szentesi 271. sz. tjkvben (160-165.) hr. sz. a. foglalt belsőségből s 27. öi. sz. házból ifj. Hajdók István illető fele részre 400 frtban; a szentesi 200. sz. tjkvben A I 1-7. sorsz. a. foglalt 3/4-ed kültelekből ifj. Hajdók István illető s időközben a 2832/84. tk. sz. a. kelt végzése Abaházi Jánosra átirat 1/4-ed 107 frt 50 krban; végül a szentesi 157. sz. tjkvben A I 1-9. sorsz.

a. foglalt 3/4-ed kültelekből ifj. Hajdók István illető fele részre 472 frt 50 krban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi január hó 4-ik napján délelőtti 10 órakor Szentesen a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is, ugyan azonban a szentesi 42. sz. tjkvi külbirtok 26 frt 60 kron, a szőlő 25 frton, a 271. sz. tjkvi jutalék 15 frt 90 kron, a 200. sz. tjkvi birtok 24 frt 10 kron, végül a szentesi 157. sz. tjkvi külbirtok 28 frt 40 kron alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 36 frt 25 krt, 21 frt 20 krt, 40 forintot, 10 forint 75 krajczárt és 47 forint 25 krajczárt készpénzben vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1887 október hó 14-én.

Kolos Gyula, kir. törvényszéki bír.

Nincs többé fogfájás

világhírű és valódi
Dr. POPP Anatherin-
cs. k. udv. fogorvos **szájvizének**
Bécs, I. Bognergasse N. 2.

használatát. Fölülmul minden más szájvizet, mint kitűnő óvszer mindeunemü fog-, szá- és torokbetegség ellen, s **Dr. Popp fogporának vagy fogpasztájának** egyidejű használatát után a fogak mindig egészségesek és szépek, ami egy egészséges gyomor főfeltétele.

Dr. Popp fogplombja a legjobb szer az odvas fogak sajtakézü kitömésére, miáltal a büzös lehellet megszűnik.

Dr. Popp növény-szappanja kitűnő szer mindennemű bőrbetegségek ellen s kiválóan alkalmas fürdők számára.

Árak: Anatherin szájviz palackokban 50 kr. 1 frt, és 1 frt 40 kr. Anatherin fogpasta dobozban 1 frt 22 kr. Aromaticus fogpasta darabokban 35 kr. Fogpor skatulyában 63 kr. Fogplomb tokban 1 frt. Növény-szappan 30 kr.

A t. e. közönség kérétek, hogy világosan Popp cs. k. udv. fogorvos preparatumaikat kérje s csak olyant fogadjon el, mely végjeggyemmel van ellátva. A hamisított Anatherin szájviz, minőt gyakran árulnak, sokszor az egészségre ártalmas alkatrészeket tartalmaz, miert is ennek megvételeül óvjuk a t. közönséget.

S.-a.-Ujhelyt kapható: Kinesey Péter gyógytárában és Szentgyörgyi Vilmos kereskedésében, valamint: Gönez, Tolcsva, Sáros-Patak, Szántó, Töke-Terebes, Tály, Mád, és Szikszó gyógytárában és diszáru kereskedésben.

17-21.

ad. 2660/887. p. szám.

Arverési hirdetmény.

Alólírott kik. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a kir.-helmezi kir. jbiróság 2619/89. p. sz. végzése folytán Zinner Mór, mint a bodrogközi takarékpénztár igazgatójának javára Beilos Debora és Friedman Lipót radi lakosok ellen 240 frt tőke, ennek 1887. évi január hó 12-ik napjától járó 6% kamatai 5 frt 10 kr. óvási költség s összesen 38 frt 80 kr perköltség erejéig foganatosított végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt s 487 frtra becsült életnemük, szórórosta stb. ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fenti számu végzés alapján a helyszínen, vagyis Radban leendő eszközlésére határidőül 1887. évi december hó 21-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki, s ahoz a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen a legtöbbet ígérnek becsárón alul is el fognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kir.-Helmezi, 1887. decz. 9-én.

Farkas Bertalan,
kik. bir. végrehajtó.

KÖZGYŰLÉSI HIRDETÉS.

A sátoralja-ujhelyi takarékpénztár

1888. évi január hó 22-én delelőtti 10 órakor S.-a.-Ujhelyben az intézet helyiségében

KÖZGYŰLÉST

tartand, melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghivatnak.*)

A közgyűlés tárgyai:

- I. Az 1887-ik évi üzletről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottság jelentése.
- II. 1887-ik évi mérlegben kimutatott jövedelem felosztása fölötti határozat, illetve az osztalék megállapítása.
- III. Elnök, igazgató és igazgatóság és
- IV. Felügyelő-bizottság választása.
- V. Esetleges indítványok tárgyalása.

S.-a.-Ujhely, 1887. december 14-én.

ÉVVA ANDRÁS,

elnök.

*) 17. §. A közgyűlésben részt venni akaró részvényes tartozik részvényét a szelvényekkel együtt legalább is 24 órával a közgyűlés előtt az igazgatóságnál szavazásjegy és nyugta ellen letenni.

A legszebb és legcélszerűbb
karácsonyi és ujévi ajándékok
 ajánlja
 a „Zemplén“ könyvnyomdája
 a legújabb divatu
 és remek kivitelű dobozokban lévő
levélpapírjait.
 Továbbá ugy egyszerű mint diszes dombornyomatu virággal avagy aranyozott szegélyvel ellátott
NÉVJEGYEIT
 a legjutányosabb áron.
KÖNYVKÖTÉS ZETÜNK
 az alkalmi ajándékokra szánt mindennemű kézimunkák diszes bekötését izlésteljesen és a legjutányosabb árak mellett teljesíti.

A legolcsóbb karácsonyi és ujévi ajándékok bevásárlási helye.

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy üzletemet végképen feladni szándékozom; e végből mindennemű **tajték- és borostyán-szopókák,**

alkalmas karácsonyi és ujévi ajándékok,

nemkülönben valódi Jäger-ingek és lábravalók, színes és fehér ingek, nyakkendők nálam a **bevásárlási áron alól** megszerezhetők.

Számos látogatást kérve, maradtam
 S.-a.-Ujhely, 1887. dec. 8.

Szécsi F. utóda.

Eddig még fölülmulhatatlan.

Maager V.-féle
 os. kir. szab. valódi tisztított

CSUKAMÁJOLAJ

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi autoritások által megvizsgálva, könnyű emészthető hatása végett gyermekek részére is, különösen ajánlható; mint legtisztább, legjobb, legeredetibb és általánosan elismert leghatásosabb gyógyszer mell- és tüdőbetegség ellen, gümő, sömör, daganatok, bőrkijütések, mirigybetegség, gyöngeség sat. ellen.

I üveg sárga olaj 1 frt, I üveg fehér olaj 1 frt 50 kr

Kaphatók a gyári raktárban:
Bécs, III. Bez. Heumarkt Nr. 3.,
 valamint valódi minőségben Ausztria-Magyarország gyógyszerüzleteiben és minden nagyobb fűszerkereskedéseiben.
 Sátoralja-Ujhelyben: csak Zlinszky J. ur gyógyszerüzletében. 10-18

Eladó egy hat hónapos telivér szuka pointer, fehér, barna foltokkal, a m. ebtörzskönyvbe bejegyezve, hiteles pedigreevel. Apja RANGER (m. ebtörzskönyv 77. szám.) anyja KINCS (m. ebtörzskönyv 136. sz.) Megvenni szándékozók bővebb értesítés végett a „Zemplén“ kiadóhivatalához forduljanak.

LINKESCH SAMU özv.
 vasüzet Eperjesen
 ajánlja kitűnő minőségű

krakkói cserépkályháit
 fehér és diszes színekben,
 FA-, KÖSZÉN-
 és
 coaks fűtésre,
 KANDALLÓKAT,
 TAKARÉK-
 KONYHÁKAT
 bárminemű
 kivitelben
 a legolcsóbb árakban.

Képviselet: **Reichard M. és fia uraknál S.-a.-Ujhely.**

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL
 S.-A.-UJHELYT
 Főutcán, a „Vörös ökör“ vendéglő épületében.
 MINDEN IDŐBEN
 nagy választékban tartok s kívánatra felállítok
 POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
VÖRÖS MÁRVÁNY
 és homokkő sirkövet.

Sürgőnyozim: **Burger Adolf S.-a.-Ujhely.**
 Tisztelettel **BURGER ADOLF** vállalkozó. 18-52

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Alapított 1861. **WEISZ D.** Alapított 1861.

házi gazdasági cikkek és gépgyára
 Magyarország legrégibb s legnagyobb varrógépraktára
 BUDAPEST, VI. Szerecsen utca 35. (opera utcával szemben)
 saját házában (már nem József-tér 4. sz.)

Ajánlja saját gyártmányu, a legjobb anyagból gondosan készített angol rendszerű **tömörvaságyak** és **gyermekágyakat**, szab. ruganyos **sodronyágybetéteit** vas- és fakörzetben, amer. rendszerű **kocsiüléseit**, szab. **mosógépeit**, minden háztartásban nélkülözhetlen **ruhámangorlókat**, **ruhafacsarókat** és **ruhaszárítókat**; továbbá **bőrványológépeit** cipészek és bőrkereskedők számára, és francia rendszer szerint gyártott kitűnő **vasalókályhát**. Különösen van szerencsém a t. vevőközönség b. figyelmét dús felszerelt **varrógéppraktáromra** felhívni, melyen minden rendszerű és legjobb gyártmányu **varrógépeket** és alkatrészeket dús készletben tartok. Mindennemű gépjavitás gyáramban gyorsan és olcsón eszközöltetik. — Intelligens utazók felvetetnek és nagyobb vidéki városokban képviseletégek alakittatnak.

S.-a.-Ujhelyt, Nyomatott a „Zemplén“ gyorsajtóján.